

Valtioneuvoston asetus

maaseudun yritystuesta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti
muutetaan maaseudun yritystuesta annetun valtioneuvoston asetuksen (80/2015) 8, 9, 20, 24—28, 31, 34 ja 36 §, sellaisena kuin niistä on 27 § osaksi asetuksessa 858/2015, seuraavasti:

8 §

Valtiontukea koskevien säännösten soveltaminen

Myönnettäessä yrityksen perustamistukea maatalousalan ja metsätalouden ulkopuolisen yritystoiminnan aloittamiseen maaseutualueella noudatetaan maa- ja metsätalouden ja maaseutualueiden ryhmäpoikkeusasetuksen 45 artiklaa.

Myönnettäessä tukea maataloustuotteiden jalostusta, kaupan pitämistä ja kehittämistä koskevaan investointiin ja toteutettavuustutkimukseen noudatetaan maaseutuasetuksen 81 artiklan 2 kohtaa.

Myönnettäessä investointitukea maataloustuotteiden jalostukseen muiksi kuin maataloustuotteiksi noudatetaan maa- ja metsätalouden ja maaseutualueiden ryhmäpoikkeusasetuksen 44 artiklaa tai tuki myönnetään vähämerkityksisenä tukena.

Myönnettäessä tukea uusiutuvan energian tuotantoa ja jakelua koskevaan investointiin, noudatetaan yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 17 tai 41 artiklaa.

Myönnettäessä investointitukea muuhun kuin 2—4 momentissa tarkoitettuun investointiin noudatetaan yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 14 tai 17 artiklaa. Tuki pellettien, brikettien ja biohiilen sekä muiden vastaavien pidemmälle jalostettujen kiinteiden polttoaineiden valmistusta koskevaan investointiin myönnetään noudattaen yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 17 artiklaa. Tuki polttopuun, puutähdehakkeen, puuperäisten kierrätyspolttoaineiden ja muiden kiinteiden puupohjaisten polttoaineiden tuotantoa koskevaan investointiin myönnetään vähämerkityksisenä tukena.

Myönnettäessä tuki vähämerkityksisenä tukena on kuitenkin noudatettava, mitä 27 §:ssä tukitasoista säädetään.

Tuki 3—5 momentissa tarkoitettuihin investointeihin liittyviin toteutettavuustutkimuksiin myönnetään vähämerkityksisenä tukena.

Hakiessaan vähämerkityksisenä tukena myönnettävää tukea tuen hakijan tulee liittää hakemukseen ilmoitus kuluvan ja kahden sitä edeltävän verovuoden aikana saamastaan vähämerkityksisestä tuesta.

3 luku

Perustamistuki

9 §

Yrityksen perustamistuella tuettava toiminta

Tukea voidaan myöntää maatalousalan ja metsätalouden ulkopuolisen yritystoiminnan aloittamiseen ja aloittamista edistävien kokeilujen toteuttamiseen uudelle yritykselle ja liiketoimintaansa uudistavalle toimivalle yritykselle maaseutualueella.

Edellytyksenä on, että aloittava yrittäjä ei ole perustanut uutta yritystä ennen 1 päivää tammikuuta 2014, lukuun ottamatta maatalousyrityksiä. Toimivalta yritykseltä edellytetään, että yritystoimintaa on tukihakemuksen jättämishetkellä harjoitettu yhtäjaksoisesti vähintään kolmen vuoden ajan.

Toimivan yrityksen tulee liiketoimintasuunnitelmassa osoittaa, että tuettava toimenpide kohdistuu uuteen toimintayksikköön, toimialaan, liiketoiminta-alueeseen, markkina-alueeseen, tuotteeseen tai palveluun taikka uusiin asiakkaisiin. Uuden liiketoiminnan hyväksi tehdystä työstä on toteutettavan toimenpiteen luonteesta riippuen pidettävä yrityksessä työtuntikirjanpitoa ja toiminta on selkeästi erotettava yrityksen nykyisestä liiketoiminnasta yrityksen sisäiseksi projektiksi.

Tukea ei myönnetä uuden yrityksen perustamiseen hakijalle, joka tukihakemuksen jättämishetkellä on hakenut maatalouden rakennetuista annetun lain (1476/2007) 6 §:n mukaista nuoren viljelijän aloitustukea, jolle se on myönnetty tai jolle työ- ja elinkeinotoimisto on tehnyt myönteisen starttirahapäätöksen julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain (916/2012) 8 luvun nojalla. Yrityksen perustamistukea voidaan kuitenkin myöntää sen jälkeen, kun nuoren viljelijän aloitustuen mukaisen toiminnan jatkamiselle säädetty vähimmäisaika on täyttynyt.

Hakijalla tarkoitetaan 4 momentissa myös kehittämistukilain 18 §:n 4 momentin mukaista luonnollista henkilöä, jolla on yrityksessä tämän asetuksen 7 §:n mukainen määräysvalta.

20 §

Aineellisen investoinnin tukikelpoiset kustannukset

Tukea voidaan myöntää seuraaviin kohtuullisiin ja tuettavan toimenpiteen toteuttamisen kannalta tarpeellisiin kustannuksiin:

1) rakennuksen, rakenteen tai rakennelman rakentaminen, laajentaminen, korjaaminen tai hankkiminen mukaan lukien rakentamiskohteessa ja tämän pykälän 2 kohdan mukaisissa hankinnoissa tarvittavista sähkö-, lämpö-, vesi- ja viemäri- sekä tietoliikenneliittymistä aiheutuvat kustannukset osana tuettavaa toimenpidettä;

2) uusien koneiden ja laitteiden sekä välineiden ja kaluston hankkiminen enintään omaisuuden markkina-arvoon asti mukaan lukien hankkiminen osamaksukaupalla;

3) investoinnin suunnitteluun ja toteutukseen liittyvät yleiskustannukset osana tuettavaa toimenpidettä mukaan lukien lupa- ja rekisteröintimaksut.

Edellä 1 momentin 2 kohdassa tuen piiriin voidaan hyväksyä vain sellainen osamaksukaupalla hankittu omaisuus, joka rahoitetaan rahoitusyhtiön kautta.

Osamaksukaupasta annetun lain (91/1966) 1 §:ssä tarkoitettulla osamaksukaupalla hankitun omaisuuden hankintameno katsotaan myös rahoitusvelan osalta tukikelpoiseksi, jos:

1) tuen saajalla on oikeudellisesti sitova osamaksukaupasta annettuun lakiin ja solmittuun rahoitussopimukseen perustuva velvollisuus maksaa jäljellä oleva rahoitusvelka rahoitusyhtiölle;

2) rahoitusyhtiö on maksanut tuen saajan puolesta rahoitusvelan myyjälle;

3) omaisuus on toimitettu tuen saajalle;

4) omaisuuden omistusoikeutta vastaavat oikeudet siirtyvät tuen saajalle siten, että tuen saaja on oikeutettu tekemään omaisuudesta poistoja sekä vähentämään arvonlisäveron, jos tuen saaja on arvonlisäverovelvollinen.

Edellä 1 momentin 2 kohdasta poiketen tukipäätöksessä voidaan hyväksyä tukikelpoiseksi sellaisen käytettynä ostettavan koneen, laitteen, välineen tai kaluston hankintameno:

1) jota ei ole tarkoituksenmukaista hankkia uutena tai korvaavaa palvelua ei ole kohtuullisin kustannuksin paikkakunnalla saatavilla;

2) joka soveltuu teknisiltä ominaisuuksiltaan suunniteltuun käyttöön tai se voidaan muuttaa aiottuun käyttötarkoitukseen sopivaksi;

- 3) jonka hankkiminen parantaa investoinnin kokonaistaloudellisuutta, kun otetaan huomioon hankinnan hinta, käyttöikä ja käytönaikaiset kustannukset;
 - 4) joka on hankintahinnaltaan edullisempi kuin vastaava uusi;
 - 5) jonka käyttöikä on jäljellä vähintään kolme vuotta.
- Tuen hakijan on esitettävä tukihakemuksessa riittävät perustelut edellä 4 momentin 1—5 kohdissa määriteltyjen tukiedellytysten täytymiselle.

24 §

Kustannusten kohtuullisuuden arviointi

Toimenpiteen kustannusarvion kohtuullisuus on varmistettava tukea myönnettäessä siltä osin kuin se on mahdollista. Jos hankintaan ei sovelleta julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annettua lakia (1397/2016), kustannusten kohtuullisuuden arvioinnissa voidaan käyttää viitekustannuksia. Jos viitekustannuksia ei ole käytettävissä, tuen hakijan tulee toimittaa yli 2 500 euron suuruisissa hankinnoissa selvitys tavanomaisesta hintatasosta, riittävä määrä tarjouksia tai muu selvitys, jonka perusteella kustannusten kohtuullisuus on mahdollista arvioida. Tavanomaisella hintatasolla tarkoitetaan tavarantoimittajien yleisesti käyttämiä hintoja.

Jos 1 momentissa tarkoitettuja menettelytapoja kustannusten kohtuullisuuden arvioimiseksi ei voida käyttää, viranomaisen on muulla tavoin varmistettava kustannusten kohtuullisuus.

25 §

Investointeja koskevat rajoitukset

Seuraavia investointeja ei tueta:

- 1) eläinten hankinta;
- 2) traktorin hankinta;
- 3) maatalouden alkutuotantoon tarkoitettuna koneen tai laitteen hankinta;
- 4) liikennealan investoinnit;
- 5) puunkorjuun monitoimikoneen tai kuormaa kantavan metsätraktorin hankinta;
- 6) käytössä olevan koneen tai laitteen korvaaminen uudella, ellei käyttöön oteta nykyteknologiaa tai kokonaan uutta teknologiaa taikka toimintaa olennaisesti laajenneta;
- 7) energiakäyttöön tarkoitettuna turpeen tuotantoon liittyvät investoinnit;
- 8) toisen yrityksen osakkeiden tai osuuksien taikka liiketoiminnan hankinta taikka toimenpide, jonka tarkoituksena on yrityksen omistajanvaihdoksen rahoittaminen; tukea voidaan kuitenkin myöntää sellaisten kiinteistöosakeyhtiön osakkeiden hankintaan, jotka oikeuttavat hallitsemaan kehittämistukilain mukaan tukikelpoisessa yritystoiminnassa käytettävää toimitilaa;
- 9) kiinteistön tai rakennusten hankinta julkisyhteisöltä, ellei hankintaa ole arvioitu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontuen käsitteestä annetun komission tiedonannon (2016/C 262/01) 103 kohdassa edellytetyllä tavalla.

26 §

Investointitukeen oikeuttamattomat kustannukset

Investointituen tukikelpoisia kustannuksia eivät ole:

- 1) arvonlisävero, ellei se jää hakijan lopulliseksi kustannukseksi ja hakija esitä selvitystä siitä, että arvonlisäveroa ei ole mahdollista saada vähennyksenä tai palautuksena takaisin;
- 2) korot, provisiot ja varainsiirtovero sekä muut rahoituksesta johtuvat kustannukset;

3) osamaksusopimukseen liittyvät hallinto-, vakuutus-, korjaus- ja huoltokustannukset sekä muut vastaavat kustannukset;

4) sellaisten hankintojen kustannukset, jotka on tehty hakijalta, hänen perheenjäseneltään, hakijan tai hänen perheenjäsentensä määräysvallassa olevalta yritykseltä tai hakijan yrityksen johtavassa asemassa olevalta henkilöltä taikka muutoin tuen kohteena olevan yrityksen lähipiiriin kuuluvalta osapuolelta; lähipiiristä säädetään kirjanpitoasetuksen (1339/1997) 2 luvun 7 b §:ssä.

Edellä 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettujen hankinnan kustannukset ovat kuitenkin tukieläpoisia, jos lähipiiriin kuuluva osapuoli myy uuden koneen, laitteen tai rakennustarvikkeita alkuperäisellä hankintahinnalla tuen hakijalle.

27 §

Investointituen määrä

Tukea voidaan myöntää avustuksena siten, että tuen määrä ei ylitä seuraavia prosenttiosuuksia tuen perusteena olevista kustannuksista:

1) pienelle yritykselle I tukialueella 35 prosenttia sekä II ja III tukialueella 20 prosenttia lukuun ottamatta Viitasaaren, Pihtiputaan, Äänekosken ja Konneveden kuntia, joissa tukiprosentti on 30;

2) mikroyritykselle ilman kiinteää tieyhteyttä olevilla saarilla I, II ja III tukialueella 35 prosenttia;

3) 1 kohdasta poiketen pienelle yritykselle uusiutuvan energian tuotantoon ja jakeluun, pellettien, brikettien, biohiilen ja muiden vastaavien pidemmälle jalostettujen kiinteiden polttoainelaitosten valmistukseen sekä polttopuun, puutähdehakkeen, puuperäisten kierrätyspolttoainelaitosten ja muiden puuperäisten polttoainelaitosten tuotantoon I, II ja III tukialueella 20 prosenttia tai, jos kyseessä on uusiutuvan energian tuotantoa ja jakelua harjoittava uusi laitos, 30 prosenttia.

Maataloustuotteiden jalostukseen ja kaupan pitämiseen tukea voidaan kuitenkin myöntää avustuksena siten, että tuen määrä ei ylitä seuraavia prosenttiosuuksia tuen perusteena olevista kustannuksista:

1) mikroyritykselle I, II ja III tukialueella 35 prosenttia;

2) 1 kohdasta poiketen mikroyritykselle kahden tai useamman mikroyrityksen tuotannollista tai kaupallista yhteistyötä varten perustaman uuden yhteisen yrityksen investointiin I, II ja III tukialueella 40 prosenttia;

3) pienelle yritykselle I, II ja III tukialueella 30 prosenttia;

4) keskiuurelle yritykselle I tukialueella 25 prosenttia sekä II ja III tukialueella 20 prosenttia.

Edellä 2 momentin 1, 3 ja 4 kohdassa mainittuja prosenttiosuuksia voidaan korottaa 20 prosenttiyksiköllä, kun kyseessä on kehittämistukilain 5 §:n 30 kohdassa tarkoitettujen maaseudun innovaatioryhmän toteuttaman kehittämishankkeen yhteydessä tuettava maataloustuotteiden jalostusta ja kaupan pitämistä koskeva investointi.

Investointiin myönnettävän tuen ja muun valtiontueksi katsottavan tuen prosenttiosuuksien yhteenlaskettu määrä ei saa ylittää tässä pykälässä vahvistettuja prosenttiosuuksia. Paikallisen toimintaryhmän puoltamassa investoinnissa valtiontueksi katsotaan myös mahdollinen kuntarahan osuus.

Tuen myöntämisen edellytyksenä on, että tuen saaja rahoittaa investoinnin hyväksyttävistä kustannuksista vähintään 25 prosenttia sellaisella rahoituksella, johon ei liity julkista tukea.

Ajallisesti samaan investointikohteeseen liittyvään muun rahoitusta myöntävän tahon käytöspääomaksi tai investointiin myöntämään lainaan ja takaukseen sisältyvä julkisen tuen osuus otetaan kokonaisuudessaan huomioon tukien yhteenlasketussa enimmäismäärässä.

Tukea ei kuitenkaan myönnetä jos tuen määrä alittaisi 2 000 euroa.

5 luku

Tuen maksaminen

28 §

Perustamistuen maksaminen

Perustamistuki maksetaan tukipäätöksessä hyväksytyjen toimenpiteiden toteuttamista vastaavina erinä. Perustamistuen ensimmäinen maksuerä voi olla enintään kolmasosa myönnetyn perustamistuen määrästä.

Uudelle yritykselle myönnetyn perustamistuen ensimmäinen erä voidaan maksaa, kun toimenpidesuunnitelma on hyväksytty tukipäätöksellä ja yritys on perustettu ja merkitty voimassa olevien säännösten mukaisesti kaupparekisteriin, arvonlisäverovelvollisten rekisteriin ja ennakkoperintärekisteriin.

Perustamistuen toinen erä, ellei kyseessä ole viimeinen maksuerä, voidaan maksaa, kun vähintään puolet toimenpidesuunnitelman mukaisista tukipäätöksellä hyväksytyistä toimenpiteistä on toteutettu.

Perustamistuen viimeinen erä voidaan maksaa, kun hyväksytyt toimenpidesuunnitelman mukaiset toimenpiteet on kokonaisuudessaan toteutettu.

31 §

Maksuerät

Yrityksen perustamistuki maksetaan vähintään kahdessa ja enintään kolmessa erässä.

Investointituki maksetaan enintään neljässä erässä, jotka voivat kohdistua kalenterivuositain erikseen rakentamiseen, koneisiin ja laitteisiin, yleiskustannuksiin, aineettomiin investointeihin ja toteutettavuustutkimukseen.

Rakennuksen rakentamiseen, laajentamiseen tai korjaamiseen myönnetyn investointituen viimeinen erä on vähintään 20 prosenttia tuen kokonaismäärästä.

34 §

Toimenpiteen aloittaminen

Yrityksen perustamistukea haettaessa toimenpiteen aloittamiseksi katsotaan liiketoimintasuunnitelmassa esitettyjen tuen kohteena olevien toimenpiteiden toteuttamisen aloittaminen. Toimenpiteiden toteuttaminen tulee aloittaa yhdeksän kuukauden kuluessa tukipäätöksen päivästä lukien.

Investointitukea haettaessa toimenpiteen aloittamiseksi katsotaan ensimmäinen seuraavista toimenpiteistä:

- 1) sopimuksen tai tilauksen tekeminen;
- 2) rakennustöiden aloittaminen;
- 3) koneen, laitteen, välineiden ja kaluston toimitus;
- 4) hankinnan maksaminen;
- 5) muun kuin 1—4 kohdassa tarkoitetun sellaisen sitoumuksen tekeminen, joka tekee investoinnista peruuttamattoman.

Jos hankintahinta maksetaan yhtä useampana eränä, hankinnan maksamisajankohdaksi katsotaan ensimmäisen erän maksun ajankohta.

Seuraavista investointiin liittyvistä toimenpiteistä voi aiheutua kustannuksia ennen tukihaemuksen vireilletuloa ilman, että se katsottaisiin toimenpiteen aloittamiseksi:

- 1) maan osto;
- 2) lupien hankkiminen;
- 3) yleiskustannuksia aiheuttavat toimenpiteet;
- 4) toteutettavuustutkimus;
- 5) hankinnat, joiden arvo on vähäinen suhteessa toimenpiteen hyväksyttävään kokonaiskustannukseen.

Tukea ei myönnetä eikä makseta sellaisiin investointikustannuksiin, jotka ovat syntyneet ennen toimenpiteen aloittamista, lukuun ottamatta 4 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitetuista toimenpiteistä aiheutuvia kustannuksia.

36 §

Investoinnin pysyvyys ja tuen siirtäminen

Tuotannollisen investoinnin pysyvyyteen sovelletaan Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa, koheesiorahastoa, Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yhteisistä säännöksistä sekä Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa, koheesiorahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yleisistä säännöksistä sekä neuvoston asetuksen (EY) N:o 1083/2006 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1303/2013 71 artiklan säännöksiä toimien pysyvyydestä ja kyseiseen tukeen sovellettavia valtiontukisääntöjä. Pienten ja keskisuurten yritysten ja maatalousyritysten tulee käyttää tuen kohteena olevaa aineellista omaisuutta ja sisällyttää aineeton omaisuus yrityksen varoihin kolme vuotta tuen viimeisen erän maksupäätöksen päätöspäivästä lukien. Erityisestä syystä tuen myöntäjä voi määrätä käyttöajaksi enintään viisi vuotta.

Kehittämistukilain 31 §:n 4 momentissa tarkoitettua lupaa koskevaan hakemukseen tulee liittää luvan myöntämisen kannalta tarpeelliset tiedot luovutuksen saajasta ja saajan liiketoiminnasta. Tuen myöntäjä varmistaa luvan myöntämisen edellytysten täyttymisen. Tuen myöntäjän tulee osoittaa lupapäätös tuen saajalle ja toimittaa luovutuksen saajalle jäljennös lupapäätöksestä sekä tiedottaa luovutuksen saajaa tarkastusoikeudesta.

Jos tuki on kokonaan tai osittain vielä maksamatta, tuen hakijan tulee toimittaa tuen myöntäjälle tuen hakijan ja luovutuksen saajan välinen, kehittämistukilain 15 §:n 1 momentissa tarkoitettu sopimus. Tuen myöntäjän tulee antaa lupapäätöksessä siirron saajalle oikeus jäljellä oleviin maksueriin.

Siirrettäessä yrityksen perustamistukea tuen myöntäjä varmistaa, että tuen siirron edellytykset täyttyvät kehittämistukilain 15 §:ssä säädetyllä tavalla, ja tekee tuen siirrosta muutospäätöksen.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä huhtikuuta 2017.

Helsingissä 30 päivänä maaliskuuta 2017

Maatalous- ja ympäristöministeri Kimmo Tiilikainen

Vanhempi hallitussihteeri Jukka Mirvo